

OFTE STILLEDE SPØRGSMÅL OM NY FOSFORREGULERING

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Pr. 1. august 2017 indføres en ny fosforregulering, og i den forbindelse har SEGES fået mange spørgsmål, som løbende er blevet afklaret. I denne artikel kan du læse svarene på en række hyppigt stillede spørgsmål.

I HVILKEN BEKENDTGØRELSE STÅR DE NYE REGLER?

Reglerne står i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Reglerne blev først offentliggjort i bekendtgørelse nr. 374 af 19. april 2017. Denne bekendtgørelse er imidlertid allerede blevet afløst af [bekendtgørelse nr. 865 af 23. juni 2017](#). Reglerne om fosfor er beskrevet i §§ 43-69. De vigtigste regler er kort beskrevet i artiklen [Nye fosforregler i husdyrgødningsbekendtgørelsen](#) på LandbrugsInfo.

Nederst i denne artikel er anført en række henvisninger til uddybende materiale om reglerne.

HVAD ER FOSFORLOFTERNE, OG HVORNÅR SÆNKES DE?

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er fosforlofterne for 2017/18 anført, og i bemærkningerne til loven bag husdyrgødningsbekendtgørelsen er de forventede fosforlofter fra 2018/19 frem til og

med planperioden 2020/21 anført. De forventede fosforlofter for forskellige gødningstyper er anført i tabel 1.

Tabel 1. Forventede fosforlofter frem til og med planperioden 2020/21

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	Skærpede områder fra 2018/19
Kvægbrug	30	30	30	30	30
Undtagelsesbrug	35	35	35	35	35
Slagtesvin	39	39	39	35	30
Søer og smågrise	35	35	35	35	30
Fjerkræ og pelsdyr	43	43	35	35	30
Andre husdyr	30	30	30	30	30
Organisk affald	30	30	30	30	30
Handelsgødning	30	30	30	30	30

Af bemærkningerne til loven fremgår det, at der frem mod 2019 skal ske en faglig evaluering af fosforlofterne med henblik på eventuelle justeringer i forhold til ny faglig viden. Det fremgår også, at der forventes yderligere nedsættelse af fosforlofterne efter 2021. Omfanget af disse stramninger vil blive besluttet på baggrund af det faktiske miljømæssige behov.

HVOR I LANDET LIGGER OMRÅDERNE MED SKÆRPEDE FOSFORLOFT?

Fra 1. august 2018 indføres skærpede fosforlofter i visse områder af landet. I bemærkningerne til loven fremgår det, at de skærpede områder forventes at dække op til 24 pct. af landbrugsarealerne. Det endelige omfang og placering af områderne er endnu ikke besluttet, men det er ret sikkert, at områderne vil blive udpeget i oplande til visse søer. Miljøstyrelsen kan på nuværende tidspunkt ikke oplyse, hvornår de forventer, at kort over de skærpede områder kan offentliggøres.

HVORDAN BEREGRER MAN DET GENNEMSNI TLIGE FOSFORLOFT I EN BLANDET BESÆTNING?

Fosforloftet er forskellig fra dyregruppe til dyregruppe. F.eks. er loftet i 2017/18 39 kg P pr. ha for slagtesvin og 30 kg P pr. ha for kvæg. Det gennemsnitlige fosforloft skal beregnes som et fosforvægtet gennemsnit af fosforlofterne for de forskellige dyregrupper. Hvis en landmand årligt producerer 2.000 kg fosfor i slagtesvinegylle og 1.000 kg fosfor i kvæggylle bliver det vægtede fosforloft beregnet som $(39 \times 2.000 + 30 \times 1.000)/(2.000 + 1.000) = 36$ kg P pr. ha.

HVORDAN INDREGNES FOSFORLOFTET I MODTAGET HUSDYRGØDNING?

Eventuelt modtaget husdyrgødning indregnes i det fosforvægtede gennemsnit af fosforlofterne på samme måde som ens egen produktion. Så hvis landmanden i ovenstående eksempel også

modtog 1.500 kg fosfor i minkgylle, hvor fosforloftet er 43 kg P pr. ha, så vil bedriftens vægtede fosforloft blive beregnet som $(39 \times 2.000 + 30 \times 1.000 + 1.500 \times 43)/(2.000 + 1.000 + 1.500) = 38,3$ kg P pr. ha. Fosforloftet i overført husdyrgødning vil komme til at fremgå af Skema B1 (kvittering for overførsel af husdyrgødning).

HVORDAN BEREGNER MAN FOSFORLOFTET I AFSAT HUSDYRGØDNING?

Fosforloftet i afsat husdyrgødning til f.eks. naboer følger fosforloftet på den bedrift, hvor husdyrgødningen er produceret. Modtagere af husdyrgødning fra besætninger fra de to ovenstående besætninger vil derfor også skulle anvende fosforlofter på henholdsvis 36 og 38,3 kg fosfor pr. ha for den modtagne husdyrgødning. Det vægtede gennemsnit vil gælde uanset hvilken husdyrgødningstype, der rent faktisk afsættes. Det beregnede fosforloft skal noteres på Skema B1.

HVORDAN BEREGNES DET GENNEMSNI TLIGE FOSFORLOFT PÅ BIOGASFÆLLESANLÆG?

Normalt beregnes fosforloftet på baggrund af produktionen i indeværende planperiode, og det helt præcise fosforloft kendes derfor ikke, før den nøjagtige produktion fra de forskellige dyregrupper kendes ved planperiodens ophør. På biogASFællesanlæg anses det som en fordel og lettelse at kunne meddele fosforloftet til alle modtagere for den kommende planperiode på forhånd. Derfor skal biogASFællesanlæg beregne fosforloftet i den afgassede gylle i indeværende planperiode på baggrund af modtagne mængder i den foregående planperiode. Nye biogasanlæg, som ikke leverede afgassede gylle i foregående planperiode, kan fastlægge fosforloftet på baggrund af forventede modtagelser i indeværende periode.

For planperioden 2016/17 har biogasanlæggene imidlertid ikke udarbejdet et decideret fosforregnskab for modtagne mængder, og derfor kan der ikke beregnes et fosforloft på basis af mængder for 2016/17. Af Miljøstyrelsens høringsbrev med styrelsens kommentarer til høringen af bekendtgørelsen fremgår det, at specifikt for planperioden 2017/18 kan fosforloftet i den afgassede gylle for alle biogASFællesanlæg i stedet fastsættes ud fra det vægtede gennemsnit af de forventede modtagne mængder i planperioden 2017/18.

[Til top](#)

I HVILKE TILFÆLDE SKAL MAN BRUGE FOSFORLOFTET PÅ 35 KG P, SOM GÆLDER FOR UNDTAGELSESBRUG?

Et kvægbrug, hvor mindst 2/3 af kvælstofproduktionen er fra kvæg, og som overholder betingelserne i bekendtgørelsens bilag 2 har et kvælstofloft på 230 kg N pr. ha og et fast fosforloft på 35 kg fosfor pr. ha.

Fosforloftet på 35 kg P gælder i følgende situationer:

- Al husdyrgødning produceret på bedriften uanset, om der f.eks. også indgår bidrag fra heste eller får, som normalt har et fosforloft på 30 kg P, men også fra f.eks. slagtesvin, som normalt har et fosforloft på 39 kg P pr. ha.
- Al modtaget husdyrgødning og affald på undtagelsesbrug. Hvis den modtagne mængde fosfor er større end 50 pct. af normproduktionen på bedriften kan fosforloftet på 35 kg dog ikke anvendes, og man skal i stedet anvende de normale fosforlofter for både modtaget og produceret fosfor.
- Bemærk at for modtaget afgasset gylle fra biogasfællesanlæg gælder loftet på 35 kg P også, selv om det beregnede gennemsnitlige fosforloft i den afgassede gylle eventuel skulle være højere end 35 kg P.
- Al overført husdyrgødning til andre landmænd. Det gælder også til økologer.
- I beregningen af det vægtede fosforloft for afgasset gylle på biogasfællesanlæg.
- De 35 kg P på undtagelsesbrug vil også gælde i områderne med skærpede fosforkrav, som indføres fra 2018. De skærpede områder får derfor ingen indvirkning på undtagelsesbrugene.
- Bemærk, at loftet på 35 kg P gælder IKKE for forfor i handelsgødning. Her gælder det "normale" fosforloft på 30 kg P.

SKAL FOSFORLOFTET KORRIGERES FOR AFSAT HUSDYRGØDNING?

Nej, det gennemsnitlige fosforloft beregnes som et vægtet gennemsnit for hele bedriftens årlige produktion og den årlige modtagelse. Eventuelle afsætninger har derfor ingen indflydelse på beregningen. Afsætninger skal ikke indgå i beregningerne for at undgå beregningsmæssige umulige løkker f.eks. i tilfælde af, at to landmænd afsatte gylle til hinanden, hvor fosforloftet i det afsatte fra A ville afhænge af det modtagne fra B, mens fosforloftet i det modtagne fra B vil afhænge af det, som A afsætter til B. Her ville beregningen køre i ring.

Undtaget er dog afsætning til biogasfællesanlæg. Her skal produktionen fratrækkes den mængde fosfor, som afsættes til biogasanlægget. På den måde vil en bedrift, som "bytter" al husdyrgødning til afgasset gylle på et biogasfællesanlæg få tilknyttet fosforloftet, der hører til den modtagne afgassede gylle.

KAN BEDRIFTENS PRODUKTION AF KVÆLSTOF OG FOSFOR - OG DERMED KRAVET TIL UDBRINGNINGSAREAL - KORRIGERES VED AFVIGENDE FODRINGS- OG PRODUKTIONSNIVEAU?

Ja, men der er frivilligt, om man gør det. Harmonikravet kan beregnes ud fra bedriftens faktiske

produktion af kvælstof og fosfor divideret med det gennemsnitlige fosforloft. Det betyder, at hvis man f.eks. kan dokumentere en effektiv fodring (og dermed en lavere udskillelse af kvælstof og/eller fosfor) i form af en såkaldt type 2-korrektion, så reduceres harmonikravet. Det er nyt i forhold til de hidtidige regler, hvor harmoniarealet ikke kunne korrigeres ved afvigende fodring.

Hvis man for en given husdyrtype ikke anvender en type 2-korrektion, og der findes en type 1-korrektion (korrektion for afvigende vægt eller alder) skal type 1-korrektionen anvendes. Dette krav gælder dog ikke for afvigende mælkeydelse.

FOSFORLOFTET KAN HÆVES, HVIS BEDRIFTENS FOSFORTAL ER LAVERE END 4. MEN HVORFOR SKAL FOSFORTALLENE FOR JB 11 OG 12 IKKE INDREGNES, OG HVORDAN KORRIGERER MAN FOR DISSE AREALER?

Det gennemsnitlige fosfortal beregnes som et arealvægtet gennemsnit af fosfortallene for alle bedriftens harmoniarealer, som ikke er JB 11 og 12. Fosfortallene må maksimalt være 5 år gamle, og der skal mindst være en jordprøve pr. 5 hektar for hver mark. Fosfortal på marker med JB 11 og 12 skal således ikke indgå i beregningen af det vægtede gennemsnit.

Forøgelsen af fosforloftet korrigeres med en faktor som beregnes således:

Korrektionsfaktor = sum af hektar på harmoniarealer, som ikke er JB 11 eller 12 divideret med det samlede harmoniareal.

Begrundelsen for, at JB 11 og 12 ikke indgår i beregningen er ifølge bemærkningerne til loven bag bekendtgørelsen følgende: "*Arealer med JB-nr. 11 og 12 kan ikke indgå i beregningen af bedriftens gennemsnitlige fosfortal på baggrund af fosfortallenes manglende sammenhæng med miljørisikoen.*"

Et eksempel: En landmand har 70 hektar, hvoraf de 20 hektar er JB 11. Han har taget jordprøver på alle marker, og resultaterne fremgår af tabellen. Det antages, at alle prøver på hver mark repræsenterer et lige stort areal.

Mark nr.	Areal, ha	JB-nr.	Resultat af jordprøver, Pt	Vægtet gennemsnit
1-0	8,0	5	4,2; 3,5	3,85
2-0	22,0	6	3,3; 3,4; 3,0; 2,9; 3,5	3,22
3-0	16,0	6	4,0; 3,5; 3,3; 3,6	3,60
4-0	4,0	5	3,3	3,30
5-0	20,0	11	4,0; 4,4; 4,2; 4,6	-
I alt	70,0			3,45

Det arealvægtede fosfortal på marker, som ikke er JB 11 er på 3,45, hvilket øger fosforloftet med 2 kg fosfor pr. ha. Forøgelsen skal herefter korrigeres med en faktor svarende til det samlede areal, der ikke er JB 11 divideret med det samlede harmoniareal ($50/70 = 0,71$).

Den korrigerede forøgelse af fosforloftet er derfor $2 \times 0,71 = 1,4$ kg P pr. ha.

KAN FOSFORLOFTET FOR HANDELSGØDNING OGSÅ HÆVES PÅ BAGGRUND AF LAVE FOSFORTAL?

Ja, fosforloftet for både husdyrgødning, affald og handelsgødning kan hæves, hvis det gennemsnitlige fosfortal er lavere end 4.

HVORDAN HÅNTERES DET, HVIS MAN UDBRINGER FOSFOR I HANDELSGØDNING PÅ AREALER, SOM IKKE ER HARMONIAREALER, MEN SOM GODT MÅ TILFØRES HANDELSGØDNING?

Visse arealer må tilføres handelsgødning, men de er ikke omfattet af harmoniarealet. Det kan f.eks. være vedvarende græsarealer, hvor det ikke er tilladt eller muligt at udbringe husdyrgødning. Har man sådanne arealer, kan man fratrække en mængde fosfor i handelsgødning svarende til den andel af bedriftens samlede areal, som disse arealer udgør. Det antages således i reglerne, at fosfor i handelsgødning fordeles jævnt over alle bedriftens arealer, og der tages ikke hensyn til, hvordan den udbragte fosfor i handelsgødning reelt er fordelt mellem harmoniarealet og de øvrige arealer.

Et eksempel: En landmand har 90 hektar omdriftsarealer (harmoniarealer) og derudover 10 hektar eng, som ikke må tilføres husdyrgødning, men godt må tilføres handelsgødning. Landmanden udbringer i alt 1.000 kg fosfor i handelsgødning på hele bedriften. Engarealet udgør 10 pct. af det samlede areal på bedriften. I gødningsregnskabet fratrækkes derfor 10 pct. af den udbragte mængde fosfor i handelsgødning svarende til 100 kg fosfor, således at der i gødningsregnskabet indgår 900 kg fosfor i handelsgødning.

HVORDAN FASTSÆTTER MAN STARTLAGERET AF FOSFOR PR. 1. AUGUST 2017?

I gødningsregnskabet for 2017/18 skal anføres et startlager for fosfor i husdyrgødning og handelsgødning, ligesom man i mange år har skullet gøre for kvælstof.

Husdyrgødning:

I udkastet til Vejledning om gødsknings- og harmoniregler for 2017/18 står der: *"Dit startlager af fosfor i husdyrgødning vurderes i 2017/2018 ud fra kvælstofindholdet og forholdet mellem kvælstof og fosfor i husdyrgødningen."* Der skal således foretages en rimelig vurdering ud fra startlageret for kvælstof og en vurdering af NP-forholdet i produktionen af husdyrgødning i 2016/17. Der forventes derfor ingen præcis beregning.

Handelsgødning:

Om fastsættelse af startlageret for handelsgødning for 2017/18 står der i udkastet, at man skal

gøre det på samme måde som for husdyrgødning. For handelsgødning er der imidlertid noget vanskeligere at fastsætte startlageret af fosfor ud fra startlageret af kvælstof i handelsgødning og NP-forholdet, da de lagrede typer kan være meget forskellige. Det giver f.eks. ikke mening at forsøge at fastsætte startlageret af fosfor i f.eks. superfosfat ud fra en oplagret kvælstofmængde i en NS-gødning. Den eneste reelle måde, hvorpå startlageret kan opgøres, er en konkret opgørelse af mængde og fosforindhold i oplagret handelsgødning.

[Til top](#)

HVORDAN REGNER JEG UD, HVOR MEGET FOSFOR I HANDELSGØDNING, DER ER PLADS TIL I MIT GØDNINGSREGNSKAB?

Beregningsen af den eksakte mængde fosfor i handelsgødning, der er plads til, når husdyrgødningen er "fordelt" er en kende indviklet, og den kræver lidt mellemregninger.

- Tjek, at bedriftens fosforkvote ikke allerede er opfyldt med fosfor i husdyrgødning (og eventuelt affald)
- Tjek, at den udbragte mængde husdyrgødning overholder bedriftens kvælstofloft på enten 170 eller 230 kg N pr. ha.
- Beregn, hvor mange hektar den udbragte fosformængde i husdyrgødningen beslaglægger. Det gøres på følgende måde:
  - Den samlede udbragte fosformængde i husdyrgødning beregnes (husk at korrigere for eventuelle type 1 og type 2 korrektioner).
  - Beregn det fosforvægtede fosforloft for den udbragte husdyrgødning (husk eventuelt at korrigere fosforloftet, hvis det gennemsnitlige fosfortal er lavere end 4).
  - Det af husdyrgødning beslaglagte areal beregnes ved at dividere den udbragte fosformængde med det korrigerede fosforloft.
- Det ledige areal til fosfor i handelsgødning beregnes ved at trække det af husdyrgødning beslaglagte areal (punkt 3c) fra det samlede harmoniareal.
- Den maksimale mængde fosfor i handelsgødning beregnes ved at gange det ledige areal (punkt 4) med fosforloftet for handelsgødning (husk eventuelt at korrigere fosforloftet, hvis det gennemsnitlige fosfortal er lavere end 4).
- Skal fosfor i handelsgødning f.eks. anvendes som startgødning i majs, beregnes den maksimale mængde fosfor i startgødningen pr. hektar som den maksimale mængde fosfor i handelsgødning i alt divideret med majsarealet.

DEN SÅKALDTE 90-KG REGEL I SLAMBEKENDTGØRELSEN UDGÅR FRA 1. AUGUST 2017. HVAD KOMMER DET TIL AT BETYDE FOR FREMTIDLIGE TILFØRSLER?

I [slambekendtgørelsen](#) har der hidtil været en regel om, at man på en mark maksimalt må tilføre

90 kg fosfor pr. ha over 3 år. Denne regel bortfalder pr. 1. august 2017, hvor udbringningen af fosfor i affaldsprodukter vil blive reguleret og kontrolleret i gødningsregnskabet efter de samme regler som husdyrgødning. Fosforloftet for affaldsprodukter bliver herefter 30 kg fosfor pr. ha regnet på bedriftsniveau. Da 90-kg reglen ophører skal udbringningen ikke længere ses over flere år. Hvis en landmand f.eks. har spredt 90 kg fosfor i spildevandsslam i efteråret 2016, kan han reelt igen sprede 30 kg fosfor pr. ha i efteråret 2017.

Til gengæld kan en bedrift ikke længere sprede f.eks. 90 kg fosfor pr. ha i spildevandsslam på alle bedriftens arealer hver 3. år, som visse bedrifter hidtil har praktiseret. Det vil dog fortsat være tilladt f.eks. at tilføre 90 kg fosfor pr. ha på en tredjedel af bedriftens arealer hvert år.

FOSFOR I ORGANISKE AFFALDSPRODUKTER SKAL INDGÅ I GØDNINGSREGNSKABET, MEN HVAD MED FOSFOR I HALM- OG TRÆASKE?

De nye regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen gælder ind til videre kun for tilførsel af fosfor i husdyrgødning, organiske affaldsprodukter og handelsgødning, og kun fosfor i disse produkter skal anføres i gødningsregnskabet. Tilførsel af fosfor i bioaske (halmaske og træaske) er ind til videre fortsat reguleret af [bioaskebekendtgørelsen](#), hvori der står, at der maksimalt må tilføres 30 kg fosfor (i alle fosforholdige produkter) pr. ha pr. år, og reglerne skal overholdes på markniveau og som gennemsnit over 3 år. Som hidtil skal der indsendes meddelelse til kommunen om anvendte mængder.

Miljøstyrelsen er opmærksom på, at denne adskilte regulering og kontrol ikke er hensigtsmæssig, og i bemærkningerne til loven bag husdyrgødningsbekendtgørelsen fremgår det, at det er hensigten, at fosfor i bioaske på et senere tidspunkt skal kontrolleres via gødningsregnskabet på linje med husdyrgødning, affald og handelsgødning. Miljøstyrelsen oplyser, at bioaske tidligst vil blive inkluderet i gødningsregnskabet fra 1. august 2018, men at tidspunktet endnu ikke er besluttet.

HVORDAN INDREGNER F.EKS. BIOGASFÆLLESANLÆG ENERGIAFGRØDER I FOSFORREGNSKABET?

Når biogASFællesanlæg, der modtager f.eks. energiafgrøder, skal beregne et vægtet fosforloft i den afgassede gylle skal fosformængden i energiafgrøderne opgøres. Fosformængden i husdyrgødning kan opgøres ved normtal og i affald med analyser. Men der er ikke krav om analyser af energiafgrøder, og der findes ikke officielle "normtal". Dertil kommer, at der ikke er et specifikt fosforloft for energiafgrøder. Miljøstyrelsen oplyser, at en præcis procedure for indregning af energiafgrøder endnu ikke er fastlagt. SEGES vil udgive en opdatering af denne artikel, så snart en afklaring foreligger.

HVORDAN BRUGER MAN ANALYSER AF KVÆLSTOF OG FOSFOR PÅ BIOGASFÆLLESANLÆG?

Biogasfællesanlæg kan opgøre mængden af fosfor og kvælstof i den afgassede gylle ud fra analyser og en konkret mængdeopgørelse. Analyserne foretages ved, at der udtages repræsentative prøver med passende intervaller mindst 12 gange pr. planperiode. Gennemsnitsindholdet af kvælstof og fosfor skal anvendes for al afgasset gylle, som udleveres fra anlægget i den pågældende planperiode. Biogasanlægget skal opgøre den mængde leverede afgassede gylle, som analysen gælder for. Prøvetagningsprocedure og metode til mængdeopgørelse er ikke nærmere beskrevet i reglerne, men den mest præcise opgørelse vil formentlig være at udtage prøver af den velomrørte afgassede gylle i forbindelse med udlevering (f.eks. fra tankbilerne) med faste månedlige intervaller og opgøre den udleverede mængde ud fra vejning eller flowmåling af de udleverede læs.

KAN MAN BRUGE ANALYSER AF SEPARERINGSPRODUKTER FRA BIOGASFÆLLESANLÆG?

Ja, det kan man. Det fremgår dog ikke direkte af bekendtgørelsen, men Miljøstyrelsen har oplyst, at et biogasfællesanlæg, som separerer den afgassede gylle og udleverer væskefraktion og fiberfraktion til landmænd, kan anvende samme fremgangsmåde med analyse og mængdeopgørelse af fraktionerne, som man kan for afgasset gylle.

ER DER KRYDSOVERENSSTEMMELSE PÅ REGLERNE FOR FOSFORANVENDELSE?

Der er ikke krydsoverensstemmelse på overgødskning med fosfor, men der kan gives bøde. Derimod skal man være opmærksom på, at der er krydsoverensstemmelse på overtrædelse af krav om udbringningsperioder, udbringningsmetoder mv.

DET LYDER ALT SAMMEN MEGET INDVIKLET! ER DER EN METODE TIL HURTIGT AT REGNE KONSEKVENSERNE AF DE NYE REGLER PÅ EN KONKRET BEDRIFT?

På den enkelte bedrift kan det være vanskeligt at overskue, om man i 2017/18 og fremover skal have et større eller et mindre harmoniareal end i 2016/17. Det afhænger af bl.a. husdyrholdets sammensætning, produktions- og fodringsniveau, forbruget af fosfor i handelsgødning, jordens fosforindhold, "bytte-gylle" fra biogasanlæg, eventuel placering i områder med skærpede krav, fremtidige stramninger af fosforloft mv. SEGES har udarbejdet et regneark, hvor bedriftens oplysninger kan indtastes, og behov for harmoniareal kan beregnes frem til 2021. Regnearket kan frit [downloades](#) fra LandbrugsInfo.

HVOR KAN JEG LÆSE MERE OM DE NYE FOSFORREGLER?

Husdyrgødningsbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 865 af 23. juni 2017

[Slambekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 843 af 23. juni 2017](#)

[Bioaskebekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 818 af 21. juli 2008](#)

LandbrugsInfo artiklen: [Nye fosforregler i husdyrgødningsbekendtgørelsen](#)

LandbrugsInfo artiklen: [Regneark til beregning af konsekvenser af nye fosforregler](#)

LandbrugsInfo artiklen: [Nye fosforregler og biogasanlæg](#) (kræver LandbrugsInfo abonnement)

LandbrugsInfo artiklen: [Type 2 korrektion for fosfor er interessant, men ikke for alle](#) (kræver LandbrugsInfo abonnement)

Udkast til Vejledning om gødsknings- og harmoniregler, planperioden 1. august 2017 til 31. juli 2018 ([Udkast til Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 20172018.pdf](#))

Bemærkninger til loven bag husdyrgødningsbekendtgørelsen ([Bemærkninger til Husdyrgødningsbekendtgørelsen.pdf](#))

Miljøstyrelsens høringsbrev med styrelsens kommentarer til høringen af bekendtgørelsen ([Høringsnotat husdyrgødningsbekendtgørelsen.pdf](#))

[Til top](#)